

Til lovforslag nr. L 219. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 15. april 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra Kommunernes Landsforening. Indenrigsministerens kommentar til henvendelsen er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet finder, at lovforslaget indeholder en positiv ting, nemlig valg af udvalgsformand efter forholdstal.

Derudover består lovforslaget af en række negative elementer, som efter mindretallets opfattelse vil føre til en opdeling af kommunalbestyrelserne i A- og B-medlemmer.

Mindretallet er modstander af det udvalgsløse styre, som fjerner magten fra de folkevalgte og lægger den i hænderne på embedsmænd

og borgmestre. Udvalgsstyret har efter mindretallets opfattelse været en garanti for den folkevalgtes sagsindsigt og indblik i det kommunale forvaltningsarbejde.

Som det er nu, bliver der flere steder holdt større generelle debatter i forbindelse med de årlige budgetlægninger, og det er ikke ualmindeligt med 1. behandlinger i den samlede kommunalbestyrelse.

Mindretallet mener, at der gennem lovforslagets § 65 C er lagt en for stor bemyndigelse i hænderne på Indenrigsministeriet, en bemyndigelse, der bl.a. kan anvendes til at godkende forretningsudvalgsstyre i de kommunale bestyrelser.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (KF, V og FP):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og lov om Københavns Kommunes styrelse«.

Til § 1

2) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»01. § 41 a ophæves.«

Ny paragraf

3) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov om Københavns Kommunes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 484 af 21. juni 1991, som ændret ved bl.a. § 2 i lov nr. 479 af 24. juni 1992 og senest ved § 77 i lov nr. 1054 af 23. december 1992, foretages følgende ændring:

§ 42 a ophæves.«

Bemærkninger

Til nr. 1, 2 og 3

Forslagsstillerne ønsker at ophæve § 41 a i lov om kommunernes styrelse – og den dertil

svarende § 42 a i lov om Københavns Kommunes styrelse – da flere kommuner, heriblandt Århus Kommune ved borgmester Thorkild Simonsen, har påpeget, at bestemmelserne i § 41 a om, at takster og afgifter altid skal fastsættes i et møde i kommunalbestyrelsen, i praksis virker særdeles uhensigtsmæssigt.

Det vil efter en ophævelse af bestemmelserne være muligt at uddelegere kompetencen til fagudvalgene. Borgerne vil fortsat have mulighed for at få indsigt i baggrunden for takstfastsættelserne, da de fleste takster fastsættes i forbindelse med budgetvedtagelsen i åbne kommunalbestyrelsesmøder. Det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem har endvidere ret til at kræve enhver sag til behandling i kommunalbestyrelsen.

Erling Christensen (S) Grete Schødts (S) Poul Erik Dyrland (S) Holger Graversen (S)

Klaus Hækkerup (S) fmd. Peder Sass (S) Jørn Pedersen (S) Pernille Frahm (SF)

Brian Mikkelsen (KF) Kirkegaard (KF) Per Tærsebøl (KF) Lis Noer Holmberg (V)

Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V) Poul Nødgaard (FP) nfmnd.

Vibeke Grønbæk (RV) Glønborg (KRF)

Centrum-Demokraterne havde ikke medlemmer i udvalget.

Indenrigsministerens kommentar til henvendelse fra Kommunernes Landsforening:

Kommunernes Landsforening har i sin henvendelse af 30. marts 1993 til Kommunaludvalget tilsluttet sig det lovforslag om ændring af lov om kommunernes styrelse, som jeg fremsatte den 10. marts 1993.

Kommunernes Landsforening har imidlertid samtidig peget på, at der – uden sammenhæng med lovforslaget i øvrigt – i de seneste år er gennemført to ændringer af den kommunale styrelseslov, som har forskellige uhensigtsmæssige konsekvenser.

Landsforeningen har herved henvist til den nye bestemmelse i § 41 a, hvorved der indføres et delegationsforbud vedrørende afgørelser om en lang række forskellige takster, således at de pågældende takster skal beslutes i et møde i kommunalbestyrelsen.

Da bestemmelsen i § 41 a efter landsforeningens opfattelse har fået et videre anvendelsesområde, end forslagsstillerne oprindeligt havde forestillet sig, ønsker landsforeningen, at bestemmelsen ophæves, subsidiært at der sker en begrænsning til takster, der i særlig grad må anses for at have almenhedens interesse. Landsforeningen peger også på muligheden af, at der i tilfælde, hvor der bør gælde særlige regler om takstfastsættelsen, sker en regulering heraf i den pågældende lovgivning.

Landsforeningen har i den forbindelse henvist til en brevveksling mellem Indenrigsministeriet og Århus Kommune. Som det er nævnt heri, blev bestemmelsen i § 41 a indsat i styrelsesloven ved lov nr. 479 af 24. juni 1992. Som ligeledes nævnt i Indenrigsministeriets svar til kommunen er ministeriet enig i, at bestemmelsen formentlig har fået nogle konsekvenser, der ikke har været tilsigtet.

Efter min opfattelse vil det dog ikke være rigtigt at ophæve bestemmelsen, der tilgodeser det væsentlige formål, at der skal være åbenhed om takstfastsættelsen, således at borgerne får fuld indsigt i, hvilke takster kommunen selv fastsætter, og på hvilket grundlag taksterne fastsættes.

Jeg er imidlertid ganske enig i, at der må søges hen imod en begrænsning af bestemmelsens anvendelsesområde. I praksis er ydelser til borgerne, der har karakter af varer, og som ikke er forbundet med nogen kommunal tjensteydelse, ikke anset for omfattet af delegationsforbudet. Det samme gælder priser på individuelle ydelser fra kommunen. Selv med disse begrænsninger er bestemmelsen dog for vidtgående.

I ministeriet undersøger vi derfor de muligheder, som landsforeningen har peget på, dvs. enten en begrænsning af bestemmelsen eller en indsættelse af bestemmelser om takstfastsættelse i den lovgivning, der regulerer det pågældende område.

Den anden lovændring, som landsforeningen finder har fået uhensigtsmæssige konsekvenser, er bestemmelsen i styrelseslovens § 68 om offentligt udbud ved salg af kommunal ejendom. Det nævnes, at mange kommuner finder bestemmelsen overflødig og omkostningsforøgende. Endvidere peges der på nogle tilfælde, hvor reglerne i den tilhørende bekendtgørelse virker særligt uhensigtsmæssige (salg af større antal byggegrunde eller salg af større arealer, der er udlagt til erhvervsformål). Landsforeningen peger i den forbindelse på muligheden af, at der i bekendtgørelsen gennemføres lempelser af kravene om offentligt udbud.

På dette punkt er jeg også enig med landsforeningen i, at reglerne er for vidtgående. Bestemmelsen i § 68 tjener – ligesom bestemmelsen i § 41 a – det formål, at der skal være åbenhed om kommunale dispositioner. Offentligheden bør have kendskab til, at kommunal ejendom er udbudt til salg.

I praksis har kommunerne imidlertid, også før lovbestemmelsen blev indsat, i vidt omfang foretaget offentligt udbud. Der kan derfor være grund til at overveje reglerne om offentligt udbud af fast ejendom, således at de ikke medfører unødvendig annoncering eller i øvrigt

lægger hindringer i vejen for, at kommuner på en hensigtsmæssig måde kan indgå aftaler om salg af arealer med henblik på en særlig bebyggelse eller udnyttelse.

Jeg er således enig med landsforeningen i, at der kan være grund til nærmere at se på regler-

ne i § 41 a og § 68. Jeg mener imidlertid ikke, at der her og nu er grundlag for at foreslå ændringer i reglerne, som i givet fald også skulle omfatte de tilsvarende regler i lov om Københavns Kommunes styrelse.